

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/93/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7818200584
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7818200584.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slobodníka a sudcov JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Andreja Šalatu, v spore žalobkyne J. A., V. XX. XX. XXXX, P. T.Ú. XX, H. Y., zast. Mgr. Stanislavou Tichou, advokátkou, Zakvášov 1519/55, Považská Bystrica, IČO: 46 484 914, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava 25, IČO: 35 792 752, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 1.251,91 Eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava, č. k. 4Csp/20/2018-104 zo dňa 4.10.2018

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok čiastočne, a to v istine 1.251,91 €.
Z r u š u j e rozsudok v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej aj súd) rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 1.251,91 € s 5% ročným úrokom z omeškania od 27.3. 2018 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok I.), priznal žalobkyni náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (výrok II.).

2. Žalobkyňa návrhom na vydanie platobného rozkazu žiadala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej 1.251,91 € s 5% ročným úrokom z omeškania od 3.6. 2016 do zaplatenia a náhradu trov konania. Žalobkyňa ako dlžník - spotrebiteľ, požiadala žalovaného ako veriteľa - dodávateľa, o poskytnutie spotrebiteľského úveru. Žalovaný jej predložil na podpis formulár s názvom Žiadosť o poskytnutie úveru/ Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500012677 (ďalej len žiadosť/zmluva“), ktorý vyplnil finančný agent žalovaného a ona ho dňa 08.06. 2012, podpísala s niektorými nasledovnými podmienkami úveru : poskytnutá čiastka (úverový limit) 1.500,- €, splatnosť úveru 42 mesiacov, mesačná splátka vrátane úrokov 80,37 €, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 3.375,54 €, predpokladaná RPMN za úver 70,01%, ročná úroková sadzba úveru 70,01%, priemerná RPMN za úver 46,52 %, poskytnutá čiastka revolvingu 790,84 €, celková čiastka revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť 1.928,88 €, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 63,32 %, ročná úroková sadzba revolvingu 76,21 %. Žalovaný následne schválil žalobkyni revolvingový úver (bod 6. Žiadosti/Zmluvy) a podpísal žiadosť/zmluvu s niektorými nasledovnými podmienkami úveru : poskytnutá čiastka (úverový limit) 1.500,- €, splatnosť úveru 42 mesiacov, mesačná splátka vrátane úrokov 80,37 €, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 3.375,54 €, RPMN za úver 69,76%, ročná úroková sadzba úveru 70,01%, priemerná RPMN za úver vo výške 46,52%, poskytnutá čiastka revolvingu 790,84 €, celková čiastka revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť 1.928,88 €, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 701,01%, ročná úroková sadzba revolvingu 76,21%, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 9%. Súčasťou žiadosti/zmluvy

bol aj bod 8., ktorý obsahuje Dohodu o poskytnutí služby, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení podmienok „službu“ spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu, pričom dlžník sa zaviazal za túto „službu“ žalobkyni zaplatiť poplatok, pri splátkach úveru vo výške 215,75 € a pri splátkach revolvingu vo výške 112,08 € v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý, pričom bod 8.4. zároveň obsahuje dohodu o započítaní vzájomných pohľadávok dlžníka a veriteľa - teda pohľadávky na poskytnutie úveru a pohľadávky na zaplatenie poplatku za „službu“, ktorá mala byť splatná v deň uzavretia tejto dohody. Bod 7. žiadosti/zmluvy obsahuje dohodu, že dlžník s veriteľom v ďalšom odkazujú na úpravu obsiahnutú v zmluvných dojednaniach o revolvingovom úvere na zadnej strane žiadosti/zmluvy, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou žiadosti/zmluvy s tým, že sa s nimi oboznámili a nemajú k nim žiadne výhrady a zavazujú sa ich dodržiavať (obe strany). Je nepochybné, že uzatvorená úverová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle a podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle a podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu ich uzatvorenia („zákon o SÚ“). Zákon v SÚ v § 9 ods. 2 upravuje tzv. obligtorne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom každá takáto zmluva musí obsahovať aj tieto údaje: Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa § 9 ods. 2/ , z.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, (písm. f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a iné.

3. Žalovaný sa úpravou bodu 8 žiadosti /zmluvy snažil len navodiť situáciu, že bod 8 predstavuje službu v prospech žalobkyne a že ide o skutočné plnenie, za ktoré mu prináleží odplata a zakrýva tým podstatu, že nikdy nemal záujem poskytnúť úver v dohodnutej výške, ale snažil sa nájsť zmluvne nedovolené prostriedky k tomu, aby mohol účtovať žalobkyni skryté poplatky za poskytnutie úveru. Rovnako tak aj dohodu, súhlas so započítaním, obsiahnutú v bode 10. Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere, ktoré boli prílohou žiadosti/zmluvy, možno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko tá odporuje ratio legis inštitútu úveru tým, že žalovaný poskytuje žalobkyni nižší úver, ako bolo dojednané, d) v žiadosti/zmluve je nesúlad ohľadne výšky RPMN, nakoľko údaj o výške RPMN úveru uvedený v bode 5 žiadosti/zmluvy (70,01), ktorá je návrhom na uzatvorenie zmluvy, nie je v súlade s údajom o výške RPMN úveru uvedený v akceptácii návrhu v bode 6 zmluvy/žiadosti (69,76%). Vychádzajúc z podmienok uvedených v § 5 zákona o SÚ spotrebiteľských úveroch v spojení s § 44 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, je potrebné považovať ustanovenia úverovej zmluvy v časti RPMN za neplatné. Prijatie návrhu na uzatvorenie úverovej zmluvy žalobcom, urobené úkonmi žalovaného (vyplnením bodu 6 žiadosti o poskytnutie úveru, vyhotovením listu a odoslaním listu - oznámenia v zmysle bodu 2,2. zmluvných dojednaní) obsahoval zmenu v údají o výške RPMN. Takýto písomný prejav, ak sa zmenila výška RPMN, bolo potrebné považovať za nový návrh v časti, ktorá sa týkala tejto zmeny. Zo strany žalobcu však nebol urobený žiadny ďalší písomný úkon, z ktorého by nepochybne vyplývalo, že RPMN akceptoval. Z uvedeného vyplýva, že výška RPMN je iná v návrhu ako je v akceptácii. Z hľadiska zmluvného práva je irelevantné, či takáto zmena je pre spotrebiteľa výhodná alebo nevýhodná, podstatná je skutočnosť, že návrh nebol prijatý bezvýhradne. Je preto potrebné aplikovať § 44 ods. 2 prvá veta Občianskeho zákonníka podľa ktorého, prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Výška RPMN bola uvedená v bode 6 odchyľne ako v návrhu (žiadosti) o uzavretie úverovej zmluvy (bod 5) a preto neobstojí ani možná aplikácia druhej vety § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka, e) nesprávny výpočet výšky RPMN a to v bode 5 (70,01%) a tiež v bode 6 (69,76%) žiadosti/zmluvy, nakoľko žalovaný pri výpočte RPMN nevychádzal zo skutočnej výšky poskytnutých peňažných prostriedkov, pretože len takúto sumu možno považovať za úver, pričom táto by výrazne prevyšovala RPMN uvedenú v bode 5 a v bode 6 a predstavuje v skutočnosti 92,98%. Nesprávny výpočet RPMN vyplýva tiež z toho, že výška ročnej úrokovej sadzby (miery) úveru je vyššia, ako výška RPMN, pritom ročná percentuálna miera nákladov predstavuje celkové náklady spotrebiteľa vrátane úrokov a poplatkov (§ 19 zákona o SÚ). Z toho je teda zrejmé, že výška RPMN nemôže byť nikdy nižšia ako výška úrokovej sadzby, v ideálnom prípade by sa hodnota RPMN mohla rovnať hodnote úrokovej miery, alebo tento údaj o RPMN obsahuje aj možné iné poplatky okrem útokov a preto je spravidla vyššia ako je len úroková miera v danej zmluve, f) neprimeraná výška odplaty (úrokovej sadzby) za poskytnutie úveru, ktorá je 70,01%, podstatne prevyšuje odplatu stanovenú v ustanovení § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

4. Vykonal dokazovanie žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvou o revolvingovom úvere, podpísanou žalobcom 08.06. 2012, žalovaným 18.06. 2012, zmluvnými dojednaniami k tejto zmluve,

oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, kartou klienta, výpisom z priemerných úrokov na úvery poskytnutých v eurách rezidentom (nefinančným spoločnostiam, domácnostiam). Súd posúdil nárok žalobkyne podľa nasledujúcich zákonných ustanovení: Podľa § 52 Občianskeho zákonníka,

(1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

(3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

5. Súd citoval §§ 451 - 456 OZ a dôvodil, že z dôvodov prezentovaných žalobkyňou počas celého konania je jej nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle vyššie zákonných ustanovení dôvodný. Predmetná zmluva má nedostatky, na ktoré poukázala žalobkyňa, absentujú náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a to jednak údaj o konečnej splatnosti úveru, výška splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a najmä tiež absentuje údaj o presnej výške úveru ako o podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmluve je tiež nesúlad ohľadom výšky RPMN keď údaj o výške RPMN uvedený v bode 5. zmluvy (70,01%), ktorá je návrhom na uzatvorenie zmluvy nie je v súlade s údajom o výške RPMN uvedenej v akceptácii návrhu v bode 6. zmluvy (69,76%). Súd teda považuje úver poskytnutý žalovaným žalobkyňi na základe predmetnej úverovej zmluvy za bezúročný a bez poplatkov, pretože neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až l/, s/, z/ aa, je nesprávne uvedená RPMN, veriteľ neuviedol všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia, RPMN prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov. Z listinných dôkazov predložených žalobkyňi súdu je zrejmé, že z vyplateného úveru vo výške 1.284,25 € a revolvingu vyplateného vo výške 678,76 € spolu vo výške 1.963,01 € poskytnutého na základe zmluvy o revolvingovom úvere zaplatila žalobkyňa do 02.06. 2016 3.214,92 €, teda zaplatila vyššiu sumu, ako bola suma poskytnutého úveru a revolvingu bez úrokov a poplatkov. Rozdiel predstavuje 1.251,91 €. Dôvodom vzniku bezdôvodného obohatenia v tomto prípade je najmä plnenie bez právneho dôvodu, keď sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov je žalobkyňa žalovanému povinná zaplatiť len to čo od neho skutočne dostala, ďalej plnenie odplaty z neplatného právneho úkonu. V tomto prípade je to dohoda „o poskytnutí služby“ obsiahnutá v bode 8. zmluvy. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná od začiatku, to znamená že nemohla byť relevantným dôvodom plnenia. Žalobkyňi nikdy nebola vyplatená suma úveru tak, ako bola dohodnutá, ale v nižšej výške po započítaní odplaty z dohody po poskytnutí služby, ktorá bola ale neexistujúcou pohľadávkou žalovaného.

6. Súd rozhodol tiež o tom, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi úrok z omeškania v zmysle vl. nar. 87/1995 Z.z. vo výške 5 % ročne, keď začiatok omeškania je deň nasledujúci po doručení žaloby žalovanému t.j. 27.03. 2018, tak ako navrhla právna zástupkyňa žalobkyne na pojednávaní dňa 06.09. 2018. Zástupkyňa žalobkyne na pojednávaní na ktoré sa nedostavila právna zástupkyňa žalovaného navrhla rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Podľa § 274 CSP, na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a/ na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie ak: a/ sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b/ žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami. Právna zástupkyňa žalovaného ospravedlnila neúčast' na pojednávanie dňa 04.07. 2018, keď termín pojednávania bol 06.09. 2018 a to z dôvodu hospodárnosti konania a nenavyšovania jeho nákladov pričom uviedla, že žalovaný súhlasí s vykonaním pojednávania v jej neprítomnosti, zabezpečiť účasť prostredníctvom splnomocnenej advokátskej kancelárie nevie. V prípade ak konajúci súd uvedený dôvod nepovažuje za dôležitý, žiada, aby túto skutočnosť súd právnej zástupkyňi oznámil.

7. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, v zmysle § 262 ods. 2/ CSP.

8. V podanom odvolaní žalovaný uviedol, že podáva odvolanie proti rozsudku z dôvodu, že pre nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť súdneho rozhodnutia je problematické a objektívne nemožné zistiť aké dôkazy súd vykonal, aké zistenia z nich vyvodil v súvislosti s časťou odôvodnenia „z dôvodov prezentovaných žalobkyňou počas celého konania je jej nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle vyššie zákonných ustanovení dôvodný. Predmetná zmluva má nedostatky, na ktoré poukázala žalobkyňa, absentujú náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a to jednak údaj o konečnej splatnosti úveru, výška splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a najmä tiež absentuje údaj o presnej výške veru ako podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.“ Z rozsudku nevyplývajú žiadne dokázané skutočnosti, na základe ktorých súd skonštatoval a dospel k uvedenému a teda v tejto časti ide o rozhodnutie odporujúce zákonu. Účelom ustanovenia § 220 CSP je, aby rozhodnutie súdu obsahovalo odôvodnenie. Z daného ustanovenia nevyplýva možnosť súdu (napríklad na rozdiel od postupu pri nariadení predbežného opatrenia), aby súd odkazoval na obsah návrhu, na základe ktorého bolo začaté súdne konanie. Žalovaný napáda rozsudok z dôvodu, že tento je nepreskúmateľný a dôvody, na základe ktorého bol vydaný, sú uvádzané len všeobecne a neurčito. Z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. IV. ÚS 115/03) pritom k požiadavke odôvodnenia súdneho rozhodnutia uviedol, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu (§ 211 OSP). Z rozsudku nevyplýva ani to, ako sa súd vypořiadal s procesnou obranou žalovaného, a ako vyhodnotil jeho skutkové a právne tvrdenia. V praxi Najvyššieho súdu SR je ustálený právny názor, podľa ktorého: „Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vypořiadava i so špecifickými námietkami účastníka; porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) O.s.p. a zároveň aj dôvodnosť podaného odvolania. I s prihliadnutím na obsah vyššie zmienenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, Komisie a Ústavného súdu Slovenskej republiky to však znamená, že za prekonaný treba považovať názor považujúci nedostatky v odôvodnení súdneho rozhodnutia len za tzv. inú vadu konania (R 11/98)“ [rozsudok sp. zn. 4 Cdo 171/2005 zo dňa 27.04.2006]. Rovnako napríklad aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 SŽ - o - KS 100/2006 zo dňa 20.06.2007. Konkrétne poukazujeme napríklad na to, že podľa súdu v zmluve nie je uvedená výška splátky. Pritom zmluva tento údaj obsahuje, vo vyjadrení k žalobe sme uviedli. 3.) Označený rozsudok žalovaný ďalej napáda aj pre nesprávnosť záverov týkajúcich sa RPMN. Aj keď v rozsudku sa opätovne neuvádza žiadny záver, ktorý by z konštatovania súdu v znení „V zmluve je tiež nesúlad ohľadne výšky RPMN keď údaj o výške RPMN uvedený v bode 5.zmluvy (70,01%), ktorá je návrhom na uzavretie zmluvy nie je v súlade s údajom o výške RPMN uvedenej v akceptácii návrhu v bode 6.zmluvy (69,76 %).“ vyplýval. Žalovaný sa objektívne nemôže vyjadrovať k tomu, čo sa v rozsudku neuvádza. Preto v súvislosti so záverom o rozdielnej RPMN žalovaný uvádza, že ide o údaj určovaný zákonným postupom, a nie dohodou. Podľa § 2 písmeno i) zákona č. 129/2010 Z.z. Na účely tohto zákona sa rozumie ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19. podľa § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Ak má byť údaj o RPMN určený tak, že je vypočítaný na základe údajov platných v čase uzavretia zmluvy, potom to znamená, že pri jeho určení sa vychádza z údajov jestvujúcich v danom čase. Medzi tieto údaje (viď príloha č. 2 k zákonu č. 129/2010 Z.z.) patrí aj dátum prvého čerpania úveru (ktorý je známy v čase uzavretia zmluvy, nie v čase kedy sa podáva žiadosť o poskytnutie úveru). Zákonná úprava

určenia RPMN teda nielen svojím textom (v podobe spojenia „vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere “), ale aj spôsobom jeho určenia (viď údaje, ktoré sú rozhodujúce pre určenie RPMN) vychádza z toho, že nejde o údaj dohodnutý, ale určený presne stanoveným spôsobom. Ak by žalovaný neurčil údaj RPMN schváleného úveru či revolvingu postupom podľa zákona č. 129/2010 Z.z., teda by tento údaj neurčil výpočtom podľa vzorca stanoveného zákonom v čase uzavretia zmluvy, ale by uviedol hodnotu zhodnú s „predpokladanou RPMN“ uvedenou v bode 5 každej zmluvy, potom by porušil zákona č. 129/2010 Z.z. Porušenie by práve vyplývalo z toho, že by uviedol rovnakú RPMN ako údajne „navrhol“ žalobca v oboch zmluvných vzťahoch. Pretože v takom prípade by takto určená RPMN nebola vypočítanou podľa zákona č. 129/2010 Z.z. Žalovaný na základe uvedených skutočností podáva odvolanie proti rozsudku z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písmeno b), písm. d) a písm. f) CSP a navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Žalovaný si uplatňuje nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

9. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobca navrhol potvrdiť rozsudok ako vecne správny. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za správne a dostatočne zdôvodnené, rozhodnutie obsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, pričom nestotožnenie sa s argumentáciou žalovaného neznamená porušenie jeho práv na súdnu ochranu a porušenia práva konať pred súdom. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie vo veci. Z uvedených dôvodov považujeme tento odvolací dôvod žalovaného za neodôvodnený a účelový. K ostatným tvrdeniam žalovaného v odvolaní uvádzame, že žalovaný neuviedol žiadne nové skutkové okolnosti odlišné od tých, s ktorými sa mal súd a aj žalobca možnosť oboznámiť z predchádzajúcich vyjadrení žalovaného. K týmto tvrdeniam žalovaného v odvolaní sme sa už vyjadrili jednak v žalobe a jednak vo vyjadrení zo dňa 24.5.2018. Máme za to, že zákon o SÚ nevyžaduje, aby podmienky, ktoré vyplývajú z ust. § 11 ods. 1, boli splnené kumulatívne pre vyslovenie záveru, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a stačí, ak zmluva neobsahuje len niektorú z uvedených náležitostí, aj keď srne v žalobe poukazovali na absenciu aj ďalších náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto veci považujeme za správne, súd správne vyhodnotil, že došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného, ktoré je povinný vrátiť žalobcovi a preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Vychádzali z toho, že zákon o SÚ nevyžaduje, aby podmienky, ktoré vyplývajú z ust. § 11 ods. 1 boli splnené kumulatívne pre vyslovenie záveru, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a stačí, ak zmluva neobsahuje len niektorú z uvedených náležitostí, oni aj v žalobe poukazovali na absenciu aj ďalších náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

10. V ďalšej replike žalovaný uviedol, (č. l. 152 spisu), že názory žalobcu vychádzajú z rozhodovacej praxe, avšak jeho aplikácia nie je na danú vec vhodná, žalovaný napáda arbitrárnosť záverov súdu o nedostatku náležitostí zmluvy v konaní a nie iné. Poukazuje aj na to, že podľa súdu v zmluve nie je uvedená výška splátky.

11. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1,2 CSP a rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods.1,2 CSP, lebo odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

12. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s §

191 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191-§ 194 CSP.

13. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 - § 194 CSP.

14. Žalovaný uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

15. Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu, čo do istiny 1.251,91 €.

16. K námietkam žalovaného uvedeným v odvolaní odvolací súd uvádza nasledovné:

17. Podľa § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poistné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok.

18. Podľa § 2 písm. i) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch ročnou percentuálnou mierou nákladov sú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

19. Podľa § 9 ods.1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

20. Podľa § 9 ods.2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať

tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

21. Odvolací súd rovnako poukazuje na Smernice Európskeho parlamentu a rady č. 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, kapitola I čl. 3 písm. g/, podľa ktorého celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom sú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; zahrnuté sú aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí služieb, aby získal úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok; preto možno uzavrieť, že v predmetnej zmluve a návrhu zmluvy/žiadosti bolo uvedené rozdielne RPMN, pričom ide o obligatórnu náležitosť.

22. Údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarcu v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu teda spotrebiteľovi stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet.

23. Tvrdenie žalobcu, že údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) si účastníci zmluvy dohodli je nesprávne. RPMN je údaj, z ktorého spotrebiteľ vie posúdiť výhodnosť resp. nevýhodnosť poskytnutého úveru, keďže do jeho výpočtu sa zahŕňajú položky ako sú náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere. Nemožno dohodnúť len spôsob jeho výpočtu ktorý je presne zákonom stanovený a to, že rozdielny údaj bol v zmluve.

24. Aj podľa názoru odvolacieho súdu údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti, či nevýhodnosti úveru, aj keď ide o revolving a časové obdobie splátok, odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok čiastočne a to v istine 1.251,91 €, lebo pri údají o RPMN sa podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere vzhľadom na zákon a záujem zákonodarcu poskytnúť ochranu slabšej zmluvnej strane, t.j. žalobcovi, má byť pri údají o RPMN uvedený aj predpoklad použitý na jeho výpočet, čo v obsahu zmluvy v danej veci absentuje. Nepochybne, čo do potvrdenej časti je rozhodnutie presvedčivé a vecne správne, nebol v zmluve o úvere súlad ohľadne výšky RPMN, keď údaj o jeho výške v bode 5 zmluvy predstavoval 70,01 %, ktorá je návrhom na uzavretie zmluvy, avšak údaj o výške RPMN potom v akceptácii návrhu v bode 6 zmluvy (nevedno, či mal čas vôbec reagovať žalobca na toto) predstavuje potom 69,76 %. Odvolací súd konštatuje, že i keď ide o malú odchýlku, treba považovať tak, ako súd prvej inštancie vzhľadom na uvedené predmetnú úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Poskytnutá čiastka úverového limitu bola 1.500 €, splatnosť úveru 42 mesiacov, čo nebolo sporné medzi sporovými stranami, mesačná splátka vrátane úrokov 80,37 € a celková čiastka, ktorú dlžník mal zaplatiť 3.375,54 €, RPMN za úver 69,76 % pri rozdielnej úrokovej sadzbe úveru 70,01 %. Poskytnutá čiastka revolvingu bola 790,84 € a celková čiastka revolvingu čo mal zaplatiť dlžník 1.928,88 €. Ďalšia služba nebola poskytnutá so zreteľom na spočívajúce možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok. Keďže výška RPMN nemôže byť nikdy nižšia ako výška úrokovej sadzby v ideálnom prípade, by sa mohla hodnota RPMN rovnať hodnote úrokovej miery, neprimeraná výška odplaty úrokovej sadzby za poskytnutie úveru je 70,01 % a prevyšuje výplatu stanovenú v ust. § 53 ods. 6 Obč. zákonníka v znení platnom v čase uzavretia zmluvy o úvere. V roku 2012 sa pre spotrebiteľské úvery s dobou splatnosti od 1 do 5 rokov brali do úvahy úroky 11,64 % ročne, pritom nebol dodržaný ani § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom úvere, pretože poskytnutý spotrebiteľský úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov tiež ak neboli uvedené v zmluve náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až l/.

25. Premlčaný nárok nebol, keďže žalobkyňa podala žalobu včas a správne kvalifikoval súd prvej inštancie nárok ako vrátenie bezdôvodného obohatenia.

26. Napokon treba doplniť, že žalobkyňa zaplatila do 2.6.2016 celkove 3.214,92 €, teda zaplatila oveľa vyššiu sumu ako bola poskytnutá jej úverom a to revolvingom bez úrokov a bez poplatkov, tento rozdiel jej bol aj priznaný súdom prvej inštancie.

27. Odvolací súd podľa § 389 ods. 1 CSP zrušil rozsudok v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, lebo nebolo súdom odôvodnené prečo práve za deň omeškania bol považovaný deň 26.3.2018 tak, ako navrhla žalobkyňa na pojednávaní 6.9.2018 a prečo bola priznaná sadzba 5 % úrokov z omeškania, tento výrok nebola odôvodnený a keďže neboli zabezpečené súdom prvej inštancie náležité doklady pre posúdenie výšky úrokov a omeškania a zaoberal sa len výrokom o náhrade trov konania v odôvodnení, odvolateľ však podal odvolanie čo do celej časti, preto odvolací súd ako nepreskúmateľný rozsudok v časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie aj vo výroku o náhrade trov konania, v tejto časti opätovne rozhodne súd prvej inštancie po nariadení pojednávania, resp. vyžiadania si dôkazov zo strany odvolateľa (najmä ak žalobkyňa žiadala úroky od 3.6.2016 podľa žaloby).

28. Odvolací súd z uvedených dôvodov nerozhodoval o náhrade trov odvolacieho konania, lebo o týchto rozhodne tiež po výroku o trovách pred súdom prvej inštancie, tento súd.

29. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.